

Rhein Radweg 2017

Beschrijving

Inleiding

Op 17 augustus beginnen we aan de fietsvakantie langs de Rijn, de Rhein Radweg. Op een hoogte van 2435 meter aan de voet van Piz Baduz in het kanton Graubünden (Zwitserland) ligt het Tomameer. Het meer wordt als de bron van de Rijn beschouwd. Het ongeveer 25 hectare grote meer kan vanaf de Oberalp-pas te voet bereikt worden, de wandeling duurt ongeveer een uur. Interessant: bij het Tomameer kan men met één stap over de Rijn heen stappen. Bij het Tomameer begint de 1320 kilometer lange route van de rivier door vier landen om dan bij de Noordzee te eindigen.

Donderdag 17 augustus De treinreis

Dit keer starten we niet vanaf een gezamenlijk punt bij een pontje, maar komen we woensdagavond samen op het station van Arnhem. Met de Internationale treinkaartjes mogen we vertrekken vanaf ieder station in Nederland, ik dus vanaf Amersfoort en Theo start op het station van Winterswijk. Weer een aparte ervaring om met de fiets over te stappen van de ene naar de andere trein. We zijn benieuwd hoe het verder gaat. Dat reizen met fietsen in de trein een aparte ervaring zal zijn, hadden we verwacht, maar we hebben alleen bij onze eerste treinreis niet veel geluk. Op het station van Arnhem hadden we van een Duitser al gehoord van een spooronderbreking bij Rastatte, de conducteur die de kaartjes controleerde heeft nog naar een alternatieve route via Straatsburg aangegeven die "maar" een vertraging van een uur zou zijn. We moesten nog wel even navragen bij de DB information in Dusseldorf, maar volgens de gedesinteresseerde dame achter het loket zouden er geen problemen zijn, dus met goede hoop verder. In Frankfurt Hbf moesten we overstappen omdat de trein naar de werkplaats moest. Alleen moeten we het nu doen met veel minder fietsruimte, zelfs het gangpad komt vol te staan. Als we weer rijden, krijgen we toch de mededeling dat we eerst in Karlsruhe nog een keer over moeten stappen op een regionale trein naar Rastatte, waar we in bussen vervoerd zouden moeten worden naar Baden-Baden omdat een spoortunnel, waar we door moeten, verzakt is. Alleen zijn de bussen niet geschikt om alle fietsen tegelijk te vervoeren, dus besluiten we

om met de fiets te gaan, een fietstripje van ongeveer 15 kilometer door de ochtendnevels om ongeveer 5 uur, daar moet je zin in hebben. De fietsnavigatie brengt ons eerst naar een voorstation van Baden-Baden waar ook geen treinen komen, dus over een onverhard pad naar het Haupt-Station van Baden-Baden en na een wachttijd van 45 minuten kunnen we weer verder, daar kunnen we weer verder met de trein naar Basel, al met al een vertraging van ruim 3 uur. Na Basel nog 2 keer overstappen naar een steeds lokalere trein, de laatste de Gothard-Matterhorn express, deze gaat luid piepend heel snel naar ongeveer 1.446 meter hoogte. In Nederland worden alle perrons van stations en bushaltes naar trein en bus rolstoel toegankelijk gemaakt, daar zijn ze in Duitsland en Zwitserland nog niet mee begonnen, de meeste treinen hebben een kleine deurdoorgang met zeker 3 treden en een hoogte van 50cm om binnen te komen, een hele onderneming met deze zware fietsen. De treinreis is door alle overstappen toch een lange dag geworden en we besluiten vandaag niet meer de pas op te fietsen en meteen naar camping Gotthard te gaan en wat uit te rusten. Vanavond voor de eerste keer pasta gekookt op de camping, met op de achtergrond de klanken van hoornblazers, denken we dat we voldoende koolhydraten binnen hebben voor de beklimming naar de Oberalppas en gaat de fietstocht beginnen.

De eerste Duitse trein

Hangende fietsenstalling

Nog een niet verwachte overstap

Wel heel veel fietsen

Het zonnetje schijnt nog op de eerste camping Gotthard in Andermatt

Vrijdag 18 augustus We zijn begonnen.

We hebben goed geslapen, normaal moeten we altijd even wennen aan het matje, maar we waren behoorlijk vermoeid van de treinreis. De wekker hebben we weer niet nodig, ongeveer 7 uur waren we

beide wakker. Spullen op de fiets en naar de coop voor het ontbijt die we gegeten hebben bij de weg naar de Oberalppas waar we aan de RheinRadWeg gaan starten. Het is goed dat we gisteren niet zijn gaan fietsen, nu is het niet zo warm en de eerste kilometers was de stijgingspercentages steeds tussen de 8 en 10%, dus goed hartslag in de gaten houden en zorgen dat deze rond de 130-140 bleef. Voldoende rustmomenten ingelast, want als start met een beklimming beginnen is niet alles. We stijgen ongeveer 600 meter naar 2.046 meter in 10 kilometer, dus gemiddeld 6%. Een kopje koffie is wel heel verdiend. Na de Oberalppas proberen we nog zo dicht mogelijk bij de bron van de Rijn te komen, maar fietsend is de laatste 4 kilometer geen optie, dus als we bij de (Vorder)Rijn zijn vinden we het genoeg, later misschien een keer lopend proberen? De afdaling is nog steiler met volgens de gps met een enkele keer 11%, dus de remblokje moesten hun werk doen. Het is een prachtige afdaling met mooi zicht op de hoge bergen en lange dalen. Dit gedeelte van de RheinRadWeg worden we wel over veel onverharde wegen gestuurd, waardoor we waarschijnlijk niet tot Chur zullen komen. De gps-track en de routebordjes komen niet overeen, dus besluiten we de bordjes te volgen. We moeten ergens een bordje gemist hebben want we krijgen een extra beklimming naar Cavardias en inmiddels is het behoorlijk warm geworden, de watervoorraad begint op te raken. We eten de lunch bij een mooi in 2011 gerestaureerd kapelletje St. Antonius von Padua in Surrein waarvan de eerste bouwvergunning is gegeven in 1679, alleen is het bouwwerk in 1927 verplaatst naar deze locatie in verband met rotspartijen die naar beneden dreigden te komen. Het hoofdaltaar dateert uit de bouwtijd van de kapel, 1679. hoog barokke stijl met overhangende bogen. We komen door tal van kleine dorpjes maar zonder voorzieningen, maar gelukkig tegen half 5 een campingbordje. Na bijna 79 kilometer staan we op camping Carrera bij Carrera waar toevallig ook een kleine winkel is, voor vanavond hebben we te eten en drinken. Terwijl we dit schrijven, horen we aan alle kanten onweer, we zijn benieuwd hoe dit zal gaan tussen deze hoge bergen.

Voor de tripgegevens klik op onderstaande link;

[We zijn begonnen](#)

De start van de beklimming

Terugblik op Andermatt

Zo hoog zijn we nog nooit geweest

Tussen de Alpen

De Rijn op zijn smalst

De Rijn op zijn smalst

Maar snel breder

En breder

En nog breder

Kapelletje St. Antonius von Padua in Surrein

Het hoofdaltaar uit 1679 in een hoog barokke stijl

Camping Carrera bij Carrera

Camping Carrera bij Carrera

Zaterdag 19 augustus Uit de hoogte

Gisteravond begon het te onweren, dus we waren benieuwd hoe dit zou gaan klinken tussen deze hoge bergen. We konden lekker droog zitten in een partytent. Het gedonder en bliksem viel heel erg

mee. Vannacht heeft het nog wel een paar keer goed geregend, maar de MSR-tentjes houden het prima. Vanmorgen om 7 uur was het droog en hebben alles snel ingepakt. Gelukkig de rest van de dag geen regen meer, wel 10 graden kouder dan gisteren maar goed fietsweer, alleen bij de afdalingen was het wel verstandig om de regenjas aan te trekken. In de loop van de morgen werd het weer lekker zo'n 22 graden. Na Versam krijgen we eerst een heel steile korte afdaling van soms wel 11% over een smalle en gedeeltelijk slechte weg, dus we moeten even goed opletten. We hebben de Rijn al weer een poosje niet gezien, maar bij de laatste zware beklimming krijgen we hem toch weer in het diepe dal te zien, hij is nu toch al behoorlijk breed geworden. In Reichenau komt de Hinterrhein en Vorderrhein samen, vanaf daar heet de rivier dus Rhein (Rijn), thuis maar eens nakijken waarom hier deze naamkeuze ontstaan is, de bron van de Hinterhein is bij de gletschers van de Rheinwaldhorn en de Güferhorn op een hoogte van ongeveer 3400 meter en met een 4 uur durende wandeling vanaf het gelijknamige plaatsje Hintherrhein. Een aantal kilometers eerder stroomt bij het plaatsje Llanz de Valserrhein in de Vorderrhein, deze rivier ontspringt bij de Länta- en Grauhorn-gletscher aan de noordkant van het Rheinwaldhorns. Deze Rhein stroomt door het Valserdal in de gemeente Vals. De eerste grote plaats waar we langs komen is Chur, de oudste stad van Zwitserland leeft niet enkel van zijn verleden. De hoofdstad van de Graubünden bruist van leven en cultuur met zijn talrijke festivals, cafés, clubs, musea, grote warenhuizen en boetieks. Het heeft een prachtig oud centrum hebben, maar we hebben pech, er is ook Chur-fest, alle smalle straatjes voorzien van kraampjes en op de pleinen muziektenten, met onze brede fietsen niet door te komen. We bezoeken wel even de St. Maria Himmelfahrt kathedraal, natuurlijk op het hoogste punt van de stad. De kathedraal dateert uit de 12de eeuw en is grotendeels Romaans en gotisch van bouwstijl en ornamentiek. De toren is na een brand in 1811 opnieuw gebouwd. Het interieur, gerestaureerd in de jaren twintig, bestaat uit drie schepen. Van belang zijn de crypte met de vier apostelzuilen en het prachtige uit hout gesneden drieluikige hoofdaltaar uit 1492, het grootste in zijn soort in Zwitserland en vervaardigd door Jakob Russ. Opmerkelijk zijn de gebeeldhouwde kapitelen en de vrolijk kijkende engelenfiguren in en op de kansel. In het Dommuseum zijn veel kostbaarheden uit het bezit van de kathedraal tentoongesteld, waaronder oorkonden van Karel de Grote. Na Chur hebben we besloten zo dicht mogelijk bij de Rijn de alternatieve routes van de RheinRadWeg te nemen, lange rechte stukken fietspad boven op de dijk, de Rijn is hier namelijk gekanaliseerd, wat natuurlijk niet bij een rivier hoort. Na 75 kilometer staan we op camping Werdenberg in Buchs, in de plaats is kermis en een aantal exploitanten staan hier met kolossale caravans op de camping, we zijn benieuwd.

Voor de tripgegevens klik op onderstaande link;

[Uit de hoogte](#)

De Rijn weer in zicht in een diep dal

Inmiddels de Hinterrhein er ook bij

St. Maria Himmelfahrt kathedraal

Het interieur

Het interieur

Het interieur

Het interieur

De gekanaliseerde Rijn

De gekanaliseerde Rijn

Camping Werdenberg in Buchs

Zondag 20 augustus Naar het Bodenmeer

We wilden gisteravond nog even het centrum in wandelen voor een espresso of kopje koffie, maar het begon hard te regenen, dus bij het eerste café toch maar naar binnen, het bleek een jongerencafé met veel harde muziek, zijn we inmiddels toch te oud geworden. Toen het weer wat droger werd terug naar de camping en na het glaasje rode wijn, wilden we eigenlijk wel wat vroeger naar bed. Onderweg naar het toiletgebouw kwam ik langs een caravan waar een Zwitsers echtpaar die een kaartspel deden, ik vroeg wat voor kaartspel ze deden en dat was Skibbo, ik zei we dit een aantal jaren geleden ook deden, dus werden we uitgenodigd een spelletje mee te doen, wat we toch maar niet gedaan hebben. Maar onder het genot van een hete grog, gemaakt van een pruimenjenever met bruine suiker en heet water, hebben we het een poosje gehad over de dure prijzen in Zwitserland en de mooie kerkklok die we elk kwartier zullen gaan horen. De mensen in de grote caravans zijn Roma's, dus daar kunnen we misschien nog wat van verwachten, ofschoon er door de beheerder van de camping met ze is afgesproken dat ze geen lawaai meer mogen maken. Wel in de caravan en dat is tot laat in de nacht

te horen. De regen is de hele nacht wel met bakken uit de lucht komen vallen en de klokken hebben ons ook wakker gehouden, vroeg wakker en tegen kwart voor 8 zitten we op de fiets. We kiezen voor de oostkant en de oorspronkelijke loop van de Rijn en komen zo door Liechtenstein en Oostenrijk, waar ze van de oude bedding veel mooie natuur en recreatie hebben gemaakt. Het is zondag, supermarkten zijn dicht, voor de lunch dit keer bij Goodeys, geholpen door een Zuid-Afrikaanse eigenaar met Nederlands accent, een ciabatta met steak in Arbon, na het afrekenen zei Theo dit is goedkoop in Zwitserland voor € 24,00. Later hebben we na lopen rekenen en we denken dat hij een fout gemaakt heeft door de ineens grote drukte. Arbon heeft wel een prachtig oud centrum met een 7-hoekig slottoren uit de 14de eeuw en vakwerkhuizen. Inmiddels zijn we aangekomen bij het Bodenmeer, we hadden gehoopt veel langs de oevers en boulevards te fietsen, maar grotendeels hebben we deze niet gezien omdat het fietspad ver van het meer aangelegd is. Een Zwitsers stel spreekt ons aan op onze fietsuitrusting en na wat ervaringen delen van afstandfietsen waren ze toch wel onder de indruk van onze 2 camino's naar Santiago de Compostela. Maar door het geklets zijn we de camping voor Kreuzlingen wel voorbij gefietst, dus het alternatief na 115km wordt camping Hegne in Hegne. Aan de bovenkant van de Untersee, dus Duitsland.

Voor de tripgegevens klik op onderstaande link;

[Naar het Bodenmeer](#)

De gekanaliseerde Rijn voor het Bodenmeer

De gekanaliseerde Rijn voor het Bodenmeer

De originele loop van de Rijn

Het Bodensee

Vakwerkhuzen in Arbon

Republik Österreich
A

De grens met Oostenrijk

Overvolle tentenveld op camping Hegne

Maandag 21 augustus Naar het Zwarte Woud

Gisteravond hadden we aan het Bodenmeer een prachtige zonsondergang en vanaf de andere kant van het meer schenen de lichten hun weerspiegeling over het wateroppervlak. Heerlijk om een poosje gewoon te zitten na zo'n lange werkdag. Omdat we gisteren bij Konstanz een camping aan de bovenkant van het Untersee hebben genomen, komen we bij Stein am Rhein weer op de route, we dachten dat de Rijn een grensrivier was, maar we komen wel 8 keer over de grens, dus in Stein am Rhein weer een duur kopje Zwitserse koffie. Het plaatsje heeft net als vele die volgen weer prachtige vakwerkhuisen, maar hier een prachtig oud centrum. Dus als onze historica's kunnen vertellen waarom in dit gedeelte de Rijn niet constant grensrivier is, graag een reactie. Schaffhausen en wie dan niet naar de Rheinfall (Rijnwaterval) gaat, heeft deze plaats te kort gedaan, ofschoon het centrum ook heel mooi moet zijn. Wij houden het bij de watervallen omdat dit met de fietsen al problemen genoeg geeft. Omdat we toch een beetje klaar zijn met de dure prijzen in Zwitserland kiezen we voor een camping in Duitsland. Met alle grensovergangen een heel uitzoekwerk. We komen na 90 kilometer op camping Herdern in Herdern en we mogen op het grasveld staan bij de speelplaats van de kinderen en gebruiken de tennistafel om wat stabielere te kunnen koken, wij hebben beweging voldoende gehad vandaag.

Voor de tripgegevens klik op onderstaande link;

[Naar het Zwarte Woud](#)

Een prachtige zonsondergang

Stein am Rhein

Zum schwarzen Horn

1476

volg Aktion

DIE POST

Stein am Rhein

Stein am Rhein

Schaffhausen Rheinfall

Camping Herdern in Herdern

Dinsdag 22 augustus Zwitserland achter ons

Vandaag fietsen we het laatste stuk van de Rijn als grensrivier tussen Zwitserland en Duitsland naar Bazel. De hogere en steile klimmetjes zijn voorbij, een paar keer vanaf de oever van de Rijn enkele tientallen meters omhoog. In totaal dalen we ongeveer 150 meter tot Bazel, dus het moet een eenvoudige dag worden, maar we willen wel in Frankrijk komen. We kunnen lekker doorfietsen door het gebied Zwarte Woud zuid, wat heel veel lijkt op de heuvels van Limburg, meestal langs de oevers over (on)verharde fietspaden. In Waldshut-Tiengen zien we weer een routeschelp naar Santiago de Compostela, nog een keer uitzoeken welke route het precies is. De eerste 40 kilometer hebben we vlot afgelegd en we drinken een espresso in Laufenburg, de Rijn is hier al heel breed, maar nog steeds snelstromend, waardoor grotere beroepsvaart nog niet mogelijk is. Mijn vader had het maar steeds over een historische houten brug over de Rijn tussen Duitsland en Zwitserland, nu zijn er meerdere, die we helaas gemist hebben, maar deze in bad Säckingen hebben we gevonden. We hadden Bazel graag willen bekijken maar een camping er voor is te ver weg en de volgende voorbij Bazel is te ver om even terug te gaan omdat we laat aan zullen komen, helaas een andere keer. Als we Bazel binnen fietsen blijkt de Garmin geen onderliggende kaarten te hebben, we fietsen dus op de track zonder andere navigatie indicatie, dus een volgende keer checken of OpenFietsMaps alle informatie er op heeft gezet voor de route die we fietsen. Na een warme en zonnige dag van rond de 30 graden zijn we na 98 kilometer aangekomen op camping Le Petite Port in Hunique Frankrijk.

Voor de tripgegevens klik op onderstaande link;

[Zwitserland achter ons](#)

Waldshut-Tiengen routeschelp naar Santiago de Compostela

Laufenburg

Historische houten grensbrug bad Säckingen

Woensdag 23 augustus Links of rechts

Je kan vanaf Bazel de Rijn aan de linker of rechter kant naar Nederland volgen. Onze bedoeling was links door Frankrijk en het laatste deel door Duitsland, vandaag begonnen met eerst 20 kilometer langs

het Canal de Hunique over een lang recht onverhard fietspad en het 2de deel door de maisvelden en een fietspad over een oud spoortracé tot Breisach. We besluiten vanaf daar toch de rechterkant te nemen, we denken door een gevarieerdere omgeving te komen en dichterbij de Rijn. Het weer is weer prachtig, veel zon en een temperatuur van zeker 30 graden. We fietsen daar lange stukken over de dijk en het gaat wel heel eenvoudig, eigenlijk wilden we ongeveer 80 kilometer fietsen, maar daar waren we al om half 2, zouden we al veel meer conditie opgebouwd hebben? Dus toch een camping verder en dat is na 101 kilometer in Rust op de Tipi-camping, vlak naast het Europa-pretpark met veel gillende meiden en hard roepende jongens in de achtbaan, maar dat zal met slaaptijd wel over zijn.

Voor de tripgegevens klik op onderstaande link;

[Links of rechts](#)

Canal de Hunique

Canal de Hunique

Langs Canal de Hunique

Tipi-camping in Rust

Tipi-camping in Rust

Donderdag 24 augustus Weer een megacamping

Na ons indianen en cowboyavontuur gisteren waren we vanmorgen vlot weer op de route langs de Rijn, deze heeft hier toch al een breedte van ongeveer 150 meter en het verval bij elke stuw is wel 8-10 meter. De fietspaden langs de rechterkant zijn bijna allemaal onverhard en stoffig, dus de fietsen enzovoort hebben allang geen normale kleur meer. Bij Ottenheim besluiten we toch weer even naar de linkerkant te gaan. We kunnen dan langs het Canal du Rhone au Rhin naar Straatsburg fietsen. De oevers van dit kanaal zijn bijna over de gehele lengte voorzien van grote platanen, we hebben dan geen last van de zon, maar het is wel warm vandaag met temperaturen van rond de 30 graden. Het nadeel van de kanaalfietspaden is dat er geen kopje koffie te krijgen is of je moet een plaatsje in

fietsen maar dan weet je nog steeds niet of er ook een mogelijkheid is, dus het kopje koffie moet wachten tot Straatsburg op het grote plein, waar we eerst de magistrale catedrale Notre Dame gaan bezichtigen want deze gaat rond het middaguur dicht. Deze kathedraal behoort tot de grootste en beroemdste kathedralen van Frankrijk. De bouw van de uit roze zandsteen opgetrokken kathedraal begon in 1176 en werd na een 263 jaar durende bouwperiode, waarin bijna onafgebroken werd gewerkt, in 1439 voltooid. De kathedraal heeft een van de hoogste kerktorens ter wereld, de noordelijke toren meet 142 meter en was van 1647 tot 1874 het hoogste bouwwerk ter wereld. De Onze Lieve Vrouwe van Straatsburg is hét voorbeeld geworden voor de Zuid-Duitse gotiek. In 1620 beklom Constantijn Huygens met gevaar voor zijn leven de spits van de toren aan de buitenkant. Aan de noordkant van het koor staat het beroemde astronomisch uurwerk. Al in de 14e eeuw had de kathedraal een soortgelijk uurwerk, het zogenaamde 'Uurwerk van de Drie Koningen'. Het uurwerk dat er nu staat, stamt uit 1574. In de 19e eeuw is het gerestaureerd. Rond het middaguur buigen de twaalf apostelen in het uurwerk voor Christus. Na Straatsburg fietsen we grotendeels nog een aantal kilometers tot Gamsheim het meeste over een oud tracé van een spoorlijn, hier besluiten we naar rechts te gaan. Na 98 kilometer staan op de megacamping Freizeitcenter Oberrhein in Söllingen. Onderweg zien we ook de plaatsnaam Rastatt waar we de heenreis met de trein gestrand zijn en met de fiets naar het station van Baden-Baden moesten fietsen.

Voor de tripgegevens klik op onderstaande link;

[Weer een megacamping](#)

Een stukje oude Rijn

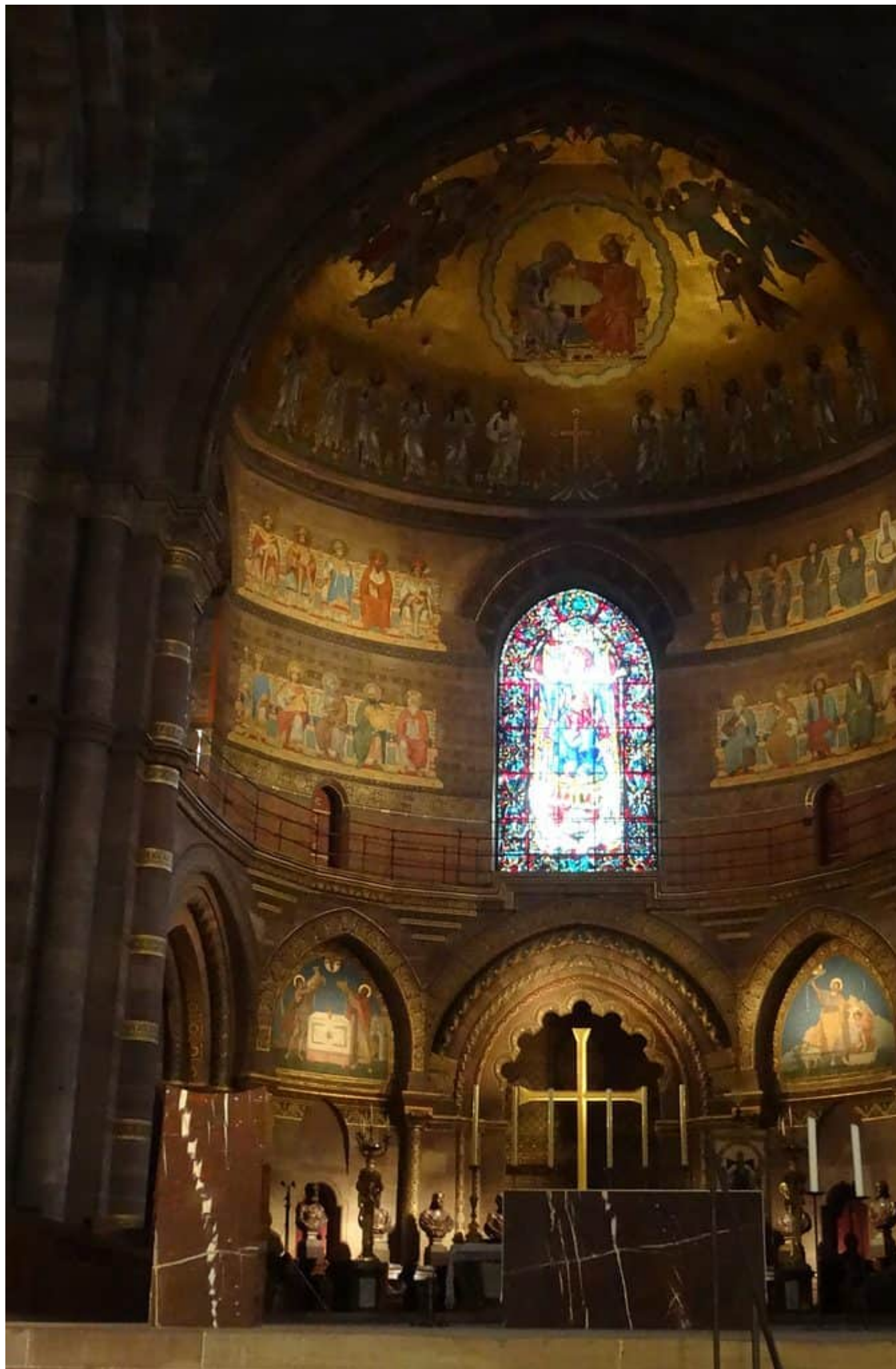
Canal du Rhone au Rhin

Canal du Rhone au Rhin

Magistrale catedrale Notre Dame Straatsburg

COMPUT ECCLESIASTIQUE

Magistrale catedrale Notre Dame Straatsburg

Vrijdag 25 augustus Snelle fietsrit

Vanmorgen vroeg vertrokken en eerst het ontbijt gekocht bij de Pennymarkt in Söllingen, bijna ieder dorp is wel voorzien van een kleine supermarkt. We fietsen tot Karlsruhe over onverharde fietspaden op de dijken tegen hoogwater, ruim ver vanaf de Rijn, die we dan ook daar pas weer zien. Links van ons steeds de overloopgebieden die bij een eventuele overstromingsindicatie onder water worden gezet. Nu zijn het veelal natuurgebieden met prachtige natuur en allerlei vogels die we horen. Tegen half 11 hadden we er al bijna 50 kilometer opzitten en een kopje koffie is wel verdiend, we dachten gezellig bij iemand bij een tafel naast hem te gaan zitten, maar het was de stam-tisch die straks helemaal vol kwam of we maar ergens wilden gaan zitten. Het centrum van Karlsruhe ligt ongeveer 10 kilometer van de route, dus deze plaats bewaren we voor later. Inmiddels hebben we Frankrijk aan de linkeroever achter ons gelaten, vanaf nu Duitsland links en rechts van de Rijn, wij blijven links omdat het vandaag waarschijnlijk beter uitkomt met de campings. Het gebied tussen de bergen is erg groot, want we hebben vandaag geen bergen aan de zijanten gezien, maar dat zal de komende tijd veranderen. We fietsen nog even het centrum van Germersheim voor een verdiend koud biertje na vandaag toch wel een warme dag, het lijkt wel een beetje op Spaanse en Zuid-Franse temperaturen en de boodschappen voor vanavond. Als we naar de Lidl fietsen komen we langs een Jacobskerk met deuren voorzien van handvaten in de vorm van een Jacobsschelp. Na 92 kilometer staan we op camping Haus am See in Lingefeld onder Speyer op het veldje voor de daggasten waar we door de restaurantmedewerker naar toe gestuurd worden, de eigenaar van de camping komt namelijk pas 6 uur.

Voor de tripgegevens klik op onderstaande link;

[Snelle fietsrit](#)

Jacobuskirche Germersheim

Handvaten in de vorm van een Jacobsschelp

Camping Haus am See in Lingefeld

Zaterdag 26 augustus. Soms zit het mee en soms tegen

De nacht is gelukkig nog rustig verlopen, de campingbeheerder gaf namelijk aan dat daggasten zeker in het weekend nogal eens bleven hangen en lawaai konden veroorzaken. Het is meegevallen ook met de grote groep oostblokkers met veel kinderen waren op tijd stil. We zijn vroeg vertrokken zodat we misschien wat rustig aan konden doen in verband met de hoge temperaturen. We kopen ons ontbijt in Speyer waar we ook de dom van Speyer (Kaiser- und Mariendom zu Speyer) gaan bekijken. De dom is de grootste kerk in romaanse stijl ter wereld. Samen met de kathedralen van Mainz en Worms maakt hij deel uit van de drie romaanse Kaiserdome langs de Rijn. Paus Pius XI heeft de kerk in 1925 tot basiliek verheven. De dom staat sinds 1981 op de Werelderfgoedlijst van UNESCO.

De bouw begon rond 1030 onder de Salische keizer Koenraad II. In 1061 werd de dom ingewijd door zijn kleinzoon, Hendrik IV. Deze breidde de dom tussen 1082 en 1106 aanzienlijk uit: ook het middenschip werd voorzien van een stenen kruisribgewelf, dat een spanwijdte van 14 meter had, en ook het koor werd geheel vernieuwd. Het wordt sindsdien afgesloten door een apsis met een dwerggalerij en twee torens, een type dat sindsdien in het Rijnland veelvuldig is nagevolgd. De torens hebben een achtkantige spits tussen vier topgevels. Bijzonderheid aan de dom is dat de dwerggalerij rond om het gehele bouwwerk loopt.

De crypte, die geldt als de grootste bewaard gebleven zuilenhal van Europa, behoort tot de oudste bouwfase en herbergt onder meer de graven van de vier Salische keizers. Hij beslaat de ruimte onder het transept en het koor. De overwelfing dateert uit de tweede bouwfase. Buiten op het plein staan diverse oude gebouwen met het belangrijkste de Alte Münze. We vertrekken weer richting Ludwigshafen, waar we de "Rijnboulevard" zullen nemen, de afgelopen dagen hebben we de Rijn niet vaak gezien. We hopen op veel terrasjes waar we een kopje koffie kunnen drinken, helaas is een enorm winkelcentrum met van alles langs de Rijn gebouwd, dus alleen gevels en ramen. Verder heeft Basf daarna de rest van de oevers in beslag genomen, dus niet veel van de Rijn gezien. Bij de lunch met een bankje met uitzicht op de steeds bredere Rijn in Worms bepalen we altijd hoeveel verder voor een camping, dit moet volgens het boekje Oppenheim worden, wel ruim 100 kilometer fietsen, maar het is de eerste en daarna wordt het ineens wat minder. We worden op de dijk 2 keer van de route afgestuurd in verband met werkzaamheden, niet zo heel erg want we komen door de wijnvelden van Rheinland-Pfalz Het betekent ongeveer 8 kilometer extra, als dan ook de camping in Oppenheim privéterrein is, moeten we met de pont naar de andere kant. Na nog 3 privéterreinen zijn we na ruim 123 kilometer aangeland bij camping Riedsee in Leeheim. We zitten weer aan een meer en worden lek gestoken door kleine en grotere muggen, dus het zal wel vroeg de tent in en daar eerst muggen vangen voor het slapen gaan.

Voor de tripgegevens klik op onderstaande link;

[Soms zit het mee en soms tegen](#)

Alte Münze Speyer

Kaiser- und Mariendom zu Speyer

Kaiser- und Mariendom zu Speyer

Kaiser- und Mariendom zu Speyer

Rheingütestation im Brückenturm Worms

Een kopje koffie vanaf een terras met doorkijk naar de Rijn

De steeds bredere Rijn in Worms

De wijnvelden van de Rheinland-Pfalz

Camping Riedsee in Leeheim

Zondag 27 augustus. De Rijn wordt mooier

Gisteravond hadden we veel last van muggen en luide muziek op het terrein naast de camping, wat tot 12 uur duurde. Ook de buurvrouw Barbara uit Zwitserland had zin in een praatje hadden, zij fietste het

radweg langs de Main en nu met de Rijn terug richting huis. Ze sprak in dialect Zwitsers wat de communicatie niet makkelijk maakte. We hadden verwacht dat we na de lange fietstocht wel moe zouden zijn, maar konden beide niet de slaap vatten en ook geregeld wakker, maar dat hoort er bij. Omdat de winkels hier op zondag dicht zijn, eten we een broodje hackfleis met koffie als ontbijt. Tot Mainz blijven we over en langs de dijken fietsen en als daar de Main er bij komt, is de Rijn wel opeens veel breder. Eindelijk een terras op de boulevard dus snel een kop koffie drinken, ook hier de eerste keer free WiFi, dus snel de foto's op de site zetten, uitleg en ondertiteling volgt later. De route gaat verder op de rechterkant van de Rijn en nu blijven we grotendeels ook vlak bij de Rijn. Alter Rheinkran of Weinverladekran, is een barokke havenkraan in Oestrich (Rheingau) in Hessen. De houten kraan werd vooral gebruikt voor het laden van wijnvaten, maar ook van andere goederen zoals boomstammen op Rijnschepen. De lunch bestaat uit een broodje braadworst, waarbij de eigenaar van het restaurant geïnteresseerd vraagt naar onze bestemming en als we zeggen dat we ook nog begonnen zijn in Zwitserland, neemt hij petje af. Het toerisme viert hoogtij in dit gedeelte vooral Rudesheim met de Drosselgasse, een door wereldwijde toeristen bezochte 144 meter lange steeg met aan beide zijden Gaststätten en weinlokalen. De Niederburg, ook Brömserburg, is de beroemdste en meest opvallende van de vier kastelen van Rudesheim. Het ligt in het noordwestelijke deel van Rudesheim, op de rechteroever van de Rijn. Het werd voor het eerst genoemd in 1090. Het werd waarschijnlijk gebouwd in de 10e of 11e eeuw op de overblijfselen van een Romeins kasteel. In de 12e eeuw, nadat het kasteel in het bezit kwam van de aartsbisschoppen van Mainz, werd het omgebouwd tot de waterburcht Niederburg. De pont naar de linkerkant vaart tussen de middag niet, dus blijven we rechts voor de laatste 40 kilometer. We staan na 92 km op camping Loreleyblick in St. Goarshausen. Eindelijk aan de Rijn zelf. En als avondeten maar buiten de camping een heerlijke jägerschnitzel, je moet wat als de winkels dicht zijn en pasta niet beschikbaar is.

Voor de tripgegevens klik op onderstaande link;

[De Rijn wordt mooier](#)

De Main stroomt hier vanaf rechts in de Rijn

Alter Rheinkran in Oestrich (Rheingau)

Drosselgasse in Rudesheim

Rudesheim

Niederburg, ook Brömserburg genoemd

Met de omliggende tuin

De wijnvelden van de Rijn

Nog een doorkijkje aan de Rijn

Camping Loreleystadt

Maandag 28 augustus De route is gewijzigd

Vannacht prima temperatuur om te slapen, alleen de goederentrein zorgde af en toe voor een wakker moment. Vanmorgen spraken we een Duits meisje die was vertrokken uit Amsterdam en de Maas gevolgd tot Venlo, daarna de Rijn vanaf Dusseldorf. Dat stuk schijnt ook heel mooi te zijn. Zo help je elkaar, wij volgen de Rijn dus door tot Neuss en dan naar Nederland. Vanmorgen vervolgen we de Rijn tot Koblenz prachtig tussen aan beide zijden afhankelijk van de berghelling voorzien van de winddriven. We komen in Koblenz aan op de Deutsches Eck waar de Moezel in de Rijn stroomt met aan de overkant de camping waar ik 44 jaar geleden nog heb gestaan, als we er later langs fietsen is er geen punt van herkenning. De lunch natuurlijk weer op een bankje bij de Rijn en een kopje koffie op de Rijn promenade bij Bad Breisig. Bij Remagen overleggen we nog 1 keer over de komende route en laatste 2 dagen, we blijven aan de Rijn. In Remagen staat ook de resten van de Ludendorffbrug (thans genaamd Brücke von Remagen) was een spoorbrug over de Rijn bij Remagen. Hij is bekend geworden doordat hij aan het einde van de Tweede Wereldoorlog vrij ongeschonden en dus bruikbaar,

in handen van de geallieerden viel. De brug werd gebouwd tijdens de Eerste Wereldoorlog en was bedoeld om de Duitse troepen en voorraden snel over de Rijn naar het westelijk front te kunnen transporteren. De brug werd ontworpen door Karl Wiener, een architect uit Mannheim. De lengte bedroeg 325 meter, ze had een hoogte van 14,8 meter boven de gemiddelde waterstand. Het hoogste punt was 29,25 meter. De brug kende twee sporen en een voetgangerspad. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd een van de sporen door middel van planken geschikt gemaakt voor andere voertuigen. De brug - de laatste intact zijnde brug over de Rijn - werd op 7 maart 1945 door soldaten van de Amerikaanse 9e pantserdivisie ingenomen (zie Operatie Lumberjack). Diverse pogingen van de Duitsers om de brug te verwoesten bleven zonder succes. Op 17 maart 1945 stortte de brug echter plotseling in en 30 Amerikaanse pioniers verloren hierbij het leven. In de overblijfselen van de brug is tegenwoordig een museum gevestigd. We staan na 100 kilometer op camping Genienau in Mehlem (Bonn)

Voor de tripgegevens klik op onderstaande link;

[De route is gewijzigd](#)

Deutsches Eck bij Koblenz waar Moezel in de Rijn komt

Camping Koblenz nog hetzelfde?

RadRheinWeg en Santiagoroute samen

Rijnboulevard in Bad Breisig

De Rijn van rechts en de Moezel van links

De Rijn van rechts en de Moezel van links

Resten van de brug bij Remagen

Camping Genienau in Mehlem (Bonn)

Dinsdag 29 augustus De laatste dag Rijn

Vannacht weer prima geslapen op een hele rustige camping. Vanmorgen tegen 8 uur vertrokken maar al gauw begon de lagers van het voorwiel van Theo te kraken. Gisteren al wat speling maar de noodreparatie heeft niet geholpen. In Keulen-Wesseling vinden we Fahrradhersteller Wilm Paul, maar alleen pas om 11 uur open. We nemen maar een kopje koffie met een appelstuk in het centrum. Na 1,5 uur vertraging en kogels uit een oud wiel konden we verder. Omdat weer de onderleggers van de straatkaarten niet op de GPS staan, is het lastig om de route terug te vinden. Na allerlei omzwervingen door de massale industrieterreinen van Keulen-zuid komen we pas na 1 uur bij de Dom van Keulen die we zeker op deze gewijzigde route even willen zien. De Dom van Keulen (Dom St. Peter und Maria) is een gotische kathedraal in het centrum van de Duitse stad Keulen. Het is de hoofdkerk van het aartsbisdom Keulen. Daarnaast is het de grootste kathedraal in Duitsland en tevens een van de grootste in heel Europa. De bouw begon op 15 augustus 1248 en kwam in de 15e eeuw stil te liggen. Pas eeuwen later, in 1824, werd de bouw hervat op basis van de originele ontwerpen. De dom werd in

1880 uiteindelijk in neogotische stijl voltooid. Alleen het laagste gedeelte van de westelijke toren is nog uit de 13e eeuw.

Vanaf de 157,38 meter hoge noordtoren en de 157,31 meter hoge zuidtoren (beide 509 treden) kan men de hele stad overzien. De dom is gebouwd in de vorm van een kruiskerk en is inclusief het schip en de torens 144,58 meter lang en 86,25 meter breed. Het gebouw heeft een bijzondere inventaris, waaronder enkele glas-in-loodramen die dateren uit de 14e en de 16e eeuw. Het centrum zelf is als je op fietstrip bent net iets te veel van het goede. Na Keulen zijn er nog een aantal fabrieken maar dan wordt het toch weer mooi aan de Rijn. Na 99 kilometer staan we op camping Strandterrasse in Stürzelberg. Eindelijk een camping meteen aan de Rijn, dus toch maar even zwemmen met de rijnaken achter je langs en dat is toch wel lekker na een warme fietsdag in water wat nog helder is en nog niet vervuild van de chemieindustrie ofschoon we daar na vandaag misschien onze bedenkingen bij hebben. Vanavond de laatste avondmaal van deze trip, dus geen pasta op de camping maar even naar de gaststafte in het dorp en daarna nog even zitten aan de oever.

Voor de tripgegevens klik op onderstaande link;

[De laatste dag Rijn](#)

Fahrradhersteller Wilm Paul

De Dom van Keulen

De Rijn bij Keulen

Uitzicht vanaf de camping op de Rijn

Woensdag 30 augustus Terug naar Nederland

Gisteravond nog heerlijk gezeten aan de oever van de Rijn onder het genot van een glaasje Vino Tinto. Vandaag nog een laatste stuk fietsen naar het station van Venlo, toch een afstand van 66 kilometer. Volgens Maps zou het "maar" 60 zijn. We waren gewaarschuwd voor hevige regenbuien, maar slechts 1 keer heel kort hoefden schuilen. Volgens buienradar gingen ze precies voor ons naar het noorden, dus ook deze dag fietsen hoeft de regenkleding niet aan. We hebben allebei een fietsnavigatie, Theo een Teasi en ik een Garmin, heel apart dat ze het pas eens worden op ongeveer 5 kilometer voor de eindbestemming. Snel een (fiets)kaartje kopen zodat we ook de vertrektijden weten. We hebben nog tijd voor een snelle hap en dan scheiden onze wegen hier, op naar een volgend fietsavontuur.

Nog een korte reactie op jullie ingevulde reacties dit keer, helaas hebben we heel weinig WiFi gevonden om hier direct antwoord op te geven, maar we vonden het leuk dat jullie mee lezen en hopen dat jullie het ook leuk vonden.

Onze reactie;

Rudesheimer koffie wisten we helemaal niets van.

Zwemmen in de Rijn zijn geen foto's van gemaakt

Ben heel benieuwd naar de bouwplaats op de club

Brattwurst met brot smaakte weer prima in allerlei composities en bakkwaliteit

Natuurlijk leuk dat de kleine fans ook meekijken

De Notre Dame van Straatsburg was prachtig en kolossaal.

Zeker hebben we elke dag onze fietskleding elke dag met een professorisch wasje gedaan, dus we denken een optimale verzorging van het zitvlak.

Natuurlijk nog meer reacties, maar jullie inbreng is het belangrijkste.

Voor de tripgegevens klik op onderstaande link;

[Terug naar Nederland](#)

De Rijn by Night

De fiets alleen in een Nederlandse trein

Categorie

1. Meerdaagse fietstochten

Datum aangemaakt

2017/04/08

Auteur

jurrien